

ผู้พลิกชีวิตด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ครูรุ่ง-ชนิษฐา มะโนสมบัติ (2)

Live Interview

เราอาจได้ยินได้ฟังมาแล้วนับครั้งไม่ถ้วนว่าแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ได้เปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของใครต่อใครให้ดีขึ้น น่าชื่นชม และนี่ก็คืออีกหนึ่งเรื่องราวที่กล่าวอ้างถึง

ความยอดเยี่ยมของแนวคิดแนวปฏิบัติดังกล่าวนั้น

“ชนิษฐา มะโนสมบัติ” หรือ “ครูรุ่ง” คือเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย ที่เดินทางสายเกษตรอย่างต่อเนื่องจริงจังในช่วงระยะเวลา 9 ปี เป็นอีกหนึ่งบุคคลซึ่งได้รับการยอมรับนับถือในฐานะของปราชญ์ชาวบ้าน ด้วยการศึกษาลงมือทำ กระทั่งสามารถชี้แนะชี้ให้กับคนอื่น ๆ

● **น้อมนำศาสตร์พระราชาสั่ง
สร้างค่าให้กับตน เพื่อแผ่ถึงคนอื่น**

“ตอนนั้นมีความสุขมากเลยคะ ตลอดชีวิตเรา เราไม่เคยแบ่งปันอะไรให้ใครเลย แม้แต่พ่อแม่เราละ ตอนที่แฟนส่งเงินมาให้ ไม่เคยแบ่งให้พ่อแม่เลย นับประสาอะไรกับคนข้างบ้านที่เราจะมีการทวงหนี้ ตอนที่ไม่ได้ปลูกผักสวนครัว เราจะเอาอะไรไปแบ่งปันใคร ทำบุญยังไม่เคยทำเลย แต่พอเราทำตามศาสตร์นี้แล้ว ของในบ้านที่เป็นพืชผักสวนครัว ที่เราเคยไปขอจากคนอื่น กินไม่หมดยังนำไปเลี้ยงสัตว์เลี้ยง เลี้ยงเพื่อนบ้าน ใครอยากได้อะไรมาเอา ใครเดินผ่านหน้าบ้าน ไม่กล้าเก็บ เราก็ไปปลูกตรงหน้าบ้าน ยาวเหยียดเลย ใส่ยางรถยนต์ เขียนป้ายเป็นกอลอนให้อีกนะ

‘ฝึกทุกอย่างปลูกไว้ให้เพื่อนบ้าน
หากต้องการเชิญเก็บได้ไม่ต้องขอ
แม้เจ้าของบ้านไม่อยู่อย่ากริ้ว
เชิญเป็นริ้วเข้ามาเถาะอย่าเกรงใจ
พริกบ้านเกลือบ้านใต้คนไทยนั้น
อยู่ด้วยกันฉันพี่น้องมาแต่ไหน
มีอะไรก็แบ่งปันเราคนไทย
รักและสามัคคีกันไว้ไทยเจริญ’

“แล้วกลอนพวกนี้มันกลั่นออกมาจากความทรงจำ จากสิ่งที่
พระองค์ท่านบอกว่า เหลือกินก็ขาย หรือเหลือมากมายให้แบ่งปัน
นี่คือสิ่งที่ออกมาตามที่พระองค์ท่านได้ดำรัสไว้ ถ้าเราทำเป็นขั้นตอน
ศาสตร์ของพระราชานี้สมบูรณ์กับการดำรงชีวิตเลยนะ จากการแบ่ง
ปันทุกวัน

“หลังจากนั้นก็เริ่มมีชื่อเสียง ฝ่ายพัฒนาชุมชนรวมทั้ง
ฝ่ายปกครองก็พาคนมาดูมาศึกษาสวนของเรา ที่นี้ก็เริ่มศึกษา
หาความรู้ ไปสรุปผลผลิตในสวน เป็นสมุนไพร เป็นสมุนไพรแจกจ่าย จนเขาใช้
กันดีทั้งหมู่บ้าน จนได้ทำมาขาย ไปขอใบจดแจ้ง มี อย. เรียบร้อย ก็เอา
มาจำหน่ายเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว หลังจากนั้นก็กลายเป็น
ปราชญ์ ม.แม่ฟ้าหลวง ก็ให้เราเข้าเฝ้ากับสมเด็จพระเทพฯ และจากการ
ที่เราจดบัญชีอย่างต่อเนื่อง ก็ได้รางวัลครูบัญชีระดับจังหวัด ระดับภาค
และระดับประเทศ มีแต่สิ่งดีๆ เข้ามา เราได้เข้าเฝ้า 7 ครั้ง

“แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการได้แบ่งปัน การมีสติปัญญา และองค์
ความรู้ให้คนรอบข้าง การแบ่งปันอะไรก็ไม่สำคัญเท่าองค์ความรู้ใหม่ๆ
ให้พวกเขาไปต่อยอด ให้เขารอดเหมือนที่เราอด การให้สิ่งของมันอาจ
จะช่วยได้ครั้งคราว แต่การที่เราให้องค์ความรู้ที่เขาจะต่อยอดได้ในกา
รดำเนินชีวิต เราว่าสำคัญกว่า

“จากการเป็นวิทยากรให้ความรู้กับผู้มาศึกษาดูงาน ต้องบอกเลย
ว่ามีความสุขนะ คือเราได้เห็นรอยยิ้ม คนที่มาดูงานที่สวนของเรา
บางคนเป็นเศรษฐี บางคนยากจน บางคนเป็นข้าราชการ เขายังไม่รู้ว่
เขาจะเดินทางสายเศรษฐกิจพอเพียงไปทางไหน จะนำแนวไหนไปประยุกต์
ปฏิบัติ แต่พอเขามาเห็นทั้งเรา และเนื้อที่ที่เราทำ เขาก็นำสิ่งที่เห็นจาก
เรากลับไปทำ ทำโดยทันทีทันใดด้วย เพราะว่าตัวของเราเอง ก็ได้มีโอกาส
ไปติดตามแล้วตอนนั้น ในระยะเวลา 9 ปีที่ผ่านมา ประสบความสำเร็จ
จำนวนมาก อย่างเช่น มีผู้หญิงคนหนึ่งอยู่ที่กาญจนบุรี นำเราไปเป็น
ต้นแบบ จากผู้หญิงที่ไม่สมัครงานที่ไหนใครก็รังเกียจ เพราะแก่ที่ไม่ค่อย
สวย เขาเอาแนวคิดของเรากลับไปทำในเนื้อที่ 7 ไร่ที่บ้านของเขาเอง
ตอนนี้คือมีรายการทีวีไปสัมภาษณ์เขา

“คนที่เดินเข้ามาดูงานในสวนของเรา มาจากทุกภาค แล้วก็สามารถ
กลับไปบริหารจัดการที่ดินของตัวเอง จนสามารถเป็นชุมชนต้นแบบของ
จังหวัดต่างๆ มีเครือข่ายเยอะ จนเราสู้สึกว่า เราสามารถสร้างเครือข่าย
ให้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแผ่ขยายได้มากขึ้นนี่เลยหรือ จากแค่
ผู้หญิงตัวเล็กๆ คนหนึ่ง ซึ่งตอนนั้นก็อุ้มลูกคนเล็กบรยายในสวน ผู้คน
ที่มาเห็นเรา เขากลับไปเปลี่ยนแปลงชีวิตเขา มีชื่อเสียงระดับจังหวัด
ระดับประเทศกัน แล้วสำคัญที่สุดคือ ครอบครัวต่างๆ ที่เรามองดูเรา
เขากลับไปทำแล้วเขาอดเหมือนเราเลย นี่คือนั่นที่ภูมิใจ ตอนนั้นก็
มีครัวเรือนต้นแบบ ทั้งในระดับอำเภอ และจังหวัด ที่ชนะเลิศระดับประเทศ
เยอะมาก โดยเฉพาะจังหวัดเชียงราย”

● ตามรอยเท้าพ่อ... ต่อไป... ตลอดไป...

“สำหรับการดูงานจากต่างประเทศก็มีมาตลอดนะค่ะ ทั้งพม่า
ออสเตรเลีย จากญี่ปุ่น ที่บอกว่าการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มันไม่ใช่
เรื่องเล็กๆ นะคะ แม้แต่ศาสตร์เศรษฐกิจพอเพียง ทั่วโลกเขาเสาะหา
ต้นแบบ แล้วเราก็เป็นหนึ่งในนั้น ที่ถูกค้นหากจากโลกออนไลน์ พอเขา
เจอแล้วเขาก็มุ่งมาหา มาหลายชนชาติ มาที่สวนของเรา ทั้งๆ ที่เร
าก็พูดภาษาอังกฤษไม่ได้แม้แต่คำเดียววะ นี่คือนั่นที่คนไทยต้อง
เตรียมรับมือ ต้องต้อนรับนักท่องเที่ยว ที่จะมาบ้านเรา ไม่ใช่แค่
มาดูวัฒนธรรมอย่างเดียว มาดูการดำเนินปรัชญานี้ ที่คนไทย
คนไหนเอาไปทำแล้วประสบความสำเร็จ นักท่องเที่ยวจะต้อง
เข้ามาดู เราจะต้องรับมือกับสิ่งเหล่านี้ เราเจอมาแล้ว นักท่องเที่ยว
มานอนที่บ้าน เพราะเรามีพื้นที่เป็นโฮมสเตย์ ต่อยอดในเรื่องการ
ท่องเที่ยวด้วย

“ตอนนี้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรมาแรงมาก เขาเสาะหา
ต้นแบบในศาสตร์ของพระราชที่ประสบความสำเร็จในประเทศไทย
ต่างชาติก็รู้ตัวว่า ในหลวง ร.๙ ทรงมีพระปรีชาสามารถ เขามาตาม
หากันนะค่ะ แล้วใครที่อยากจะทำแต่ยังไม่ทำ ก็อยากจะทำให้เริ่ม
เพราะนั่นจะทำให้เรามีทุกสิ่งทุกอย่าง โดยเฉพาะความสุขที่เราไม่
ต้องไปตามหาที่ไหน ขอแค่เป็นคนดี แล้วเอาศาสตร์นี้ไปใช้ ความ
สุขจะหาไม่ยาก และเป็นความสุขที่ยั่งยืน

“ในอนาคตที่วางแผนไว้ เราจะต่อยอดกับเกษตรกรที่เป็น
เยาวชน ไม่ว่าจะเป็นเยาวชนในชุมชนตนเอง หรือทั้งประเทศไทย
ซึ่งตอนนี้เราจะเห็นได้ว่า เด็กๆ เริ่มที่จะห่างไกลจากการเกษตร
ออกไปทุกที เพราะเขามองว่าการเกษตรคือความลำบาก ความ
ลำหลัง ความทุกข์ ทั้งๆ ที่สิ่งนี้คือพื้นฐาน และเป็นอาหารสามมื้อ
ที่ต้องอยู่กับเราตลอดชีวิต ตรงนี้เราต้องตอกย้ำเลยว่า ถ้าหากใช้
เงินมาหาชีวิต อนาคตของเด็กพวกนี้ จะอยู่ในสังคมอย่างยากลำบาก
ซึ่งเราจะขอต่อยอดในครอบครัวเราก่อน

“ตอนนี้ลูกคนโตเรียนจบปริญญาตรีแล้ว แต่เราไม่ให้ไปสอบ
เป็นข้าราชการ เราให้เขากลับมาเป็นครูในศูนย์เรียนรู้ของตนเอง
เพื่ออยากปลูกฝังให้เขาให้รักถิ่นฐานบ้านเกิด เราสามารถเป็นครู
ที่อยู่นอกห้องเรียนก็ได้ เราเป็นครูเป็นปราชญ์ชาวบ้านก็ได้ ขอแค่
ว่าคุณพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์ดังกล่าวให้ได้รับการยอมรับ คือ
ทำอย่างจริงจัง

“อย่างเช่นศูนย์เรียนรู้ของเรา ตอนนี้กลายเป็นศูนย์เรียนรู้
ที่สามารถพัฒนาเป็นโรงเรียนชาวนา มีเครือข่ายเยอะมาก สำหรับ
ในสวนของเรา ก็ไปต่อยอดที่ไร่เชิงตะวัน มหาวิชาลัย
พุทธเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปเสริมให้
กับนักเรียนซึ่งเป็นเกษตรกรที่มาขององค์ความรู้ ท่านพ่อ. ที่นี้ ก็คือ
ท่าน ว. วชิรเมธี ซึ่งท่านก็นำศาสตร์นี้มาใช้ในโรงเรียนชาวนา ซึ่งก็
ไม่ได้สอนแค่เรื่องชาวนาเท่านั้น ยังสอนในเรื่องการสร้างเสริมอาชีพ
ที่จะทำให้พวกเขาอดในการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน

“บอกเลยว่าการต่อยอดกับเยาวชนสำคัญมาก เพราะอย่าง
ที่เรบอกไว้ ไม่อยากให้พวกเขาละทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิด ออกไปให้
เขาเรียน และกลับไปพัฒนาบ้านเกิดของพวกเขา โดยยึดหลัก
ศาสตร์ดังกล่าวของรัชกาลที่ ๙ แล้วเด็กๆ เหล่านี้จะกลายเป็นกำลัง
สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทย ให้ไปพบกับความสุขที่แท้จริง

ผู้จัดการรายวัน 360°

Poo Jatkarn Daily 360 Degree
Circulation: 850,000
Ad Rate: 1,500

Section: Live/-

วันที่: อังคาร 17 ตุลาคม 2560

ปีที่: 9

ฉบับที่: 2497

หน้า: 14(ล่าง)

Col.Inch: 102.12 Ad Value: 153,180

PRValue (x3): 459,540

Clip: Full Color

คอลัมน์: Live Interview: ผู้พลิกชีวิตด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ครูรุ่ง-ชนิษฐา มะโนสมบัติ (2)

ซึ่งไม่ใช่แค่ทำงานเป็นมนุษย์เงินเดือนอย่างเดียว เพราะนั่นมันอาจจะไม่มีความยั่งยืน

“การทำไร่นา ไม่ใช่สิ่งยากจนนะคะ อย่างที่บอกคือ ยิ่งนับวันโลกใบนี้ ประชากรมากขึ้น แต่คนผลิตอาหารน้อยลง ถ้าหากเราปล่อยให้เด็กๆ หลงอยู่กับการใช้เงินเป็นตัวนำชีวิต อนาคตก็อาจจะทำให้พวกเขาเกิดความยากจน แล้วพวกเขาจะกลับมาหาการเกษตรก็คงจะยาก” .

เรื่อง : สรวัดน์ ศิลปโรจนพาณิช ภาพ : ปัญญพัชญ์ เข็มราช